

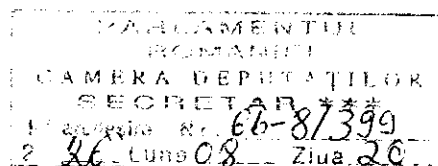

**Nr.9479, 9489, 9490, 9492, 9499, 9500, 9501, 9503, 9506, 9508, 9509, 9510,
9511, 9523, 9524, 9525, 9488, 9502, 9504, 9505, 9507/2026**

18-08-2026

**Către: Doamna Deputat Oana MURARIU
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref.la: Răspunsuri la întrebări formulate de deputați

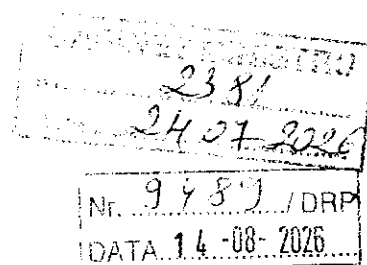
Stimată doamnă secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări/interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

STIMATE DOMNULE DEPUTAT,

Referitor la întrebarea dumneavoastră având ca obiect „Solicitare clarificări cu privire la ilustrația batjocoritoare la adresa religiei din incinta Muzeului Național de Artă Contemporană”, vă comunic răspunsul muzeului ante-menționat, denumit **”RAPORT TEHNIC ȘI CURATORIAL”**:

”I. Contextul administrativ, financiar și curatorial

Pentru a înțelege prezența elementului vizual contestat în incinta instituției noastre, este necesară plasarea acestuia în contextul său original de producție și expunere:

1. Geneza și natura proiectului:

Elementul în cauză nu este o operă de șevalet independentă, ci un fragment dintr-o instalație murală de mari dimensiuni (peste 500 mp) realizată în anul **2018** în cadrul proiectului **”Urban Steps”**. Acesta a reprezentat un eveniment amplu de activare comunitară și o premieră muzeală, configurat fiind sub forma unei intervenții de tip *site-specific* pe scara de incendiu a muzeului (un spațiu de tranzit, adiacent galeriilor propriu-zise dedicate expozițiilor). Proiectul a reunit 20 dintre cei mai importanți și canonici artiști de graffiti și street art din România, un gen artistic de mare succes la public, oferindu-le un spațiu de exprimare liberă și de dialog cu vizitatorii.

2. Sursa de finanțare și regimul de proprietate:

Întregul proiect **”Urban Steps”** (inaugurat, repetăm, în 2018) a fost realizat **integral din fonduri private, prin sponsorizări**, fără a fi utilizat vreun procent din bugetul public alocat instituției. Din punct de vedere juridic, în conformitate cu Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, proprietatea morală asupra operei aparține în exclusivitate artistului creator, în timp ce spațiul fizic rămâne în administrarea muzeului.

3. Logica curatorială și absența ”aprobării” de tip cenzură:

În practica muzeelor de artă contemporană, în special în cazul intervențiilor directe pe perete (*mural painting*), logica administrativă nu presupune cenzurarea prealabilă a fiecărui element grafic sau tușe de vopsea de către conducerea muzeului sau ministerul de resort.

Instituția colaborează cu artiști consacrați pe baza portofoliului și a relevanței lor culturale. Faptul că această intervenție se află pe pereții muzeului de peste opt ani, fiind percepută în mod pozitiv de către privitori, constituie dovada că instituția interpretează și validează lucrarea la nivel științific într-o manieră complet diferită de acuzațiile politice formulate recent.

II. Expertiza iconografică: demontarea acuzațiilor de blasfemie și obscenitate

Acuzațiile aduse lucrării trădează o gravă eroare de decodificare a limbajului vizual și o ignorare a istoriei artei creștine. Analiza științifică a compoziției relevă faptul că formele anatomice și textul descris ca fiind ”batjocoritor” se înscriu, în realitate, în cele mai strice tradiții ale artei sacre bizantine și occidentale:

1. Reprezentarea crucii din oase: De la ”Muntele Căpățânii” la tradiția Memento Mori

Domnul deputat presupune în mod eronat că brațele crucii sunt pictate folosind reprezentări vulgare. În fapt, elementele anatomice stilizate în estetica grafică a culturii street art sunt **oase**:

- **În iconografia ortodoxă (Răstignirea / Golgota):** La baza Sfintei Cruci este reprezentat în mod tradițional craniul cu două oase încrucișate dedesubt, aparținând lui Adam (Capul lui Adam), simbolizând răscumpărarea păcatului originar și biruința vieții asupra morții. Asocierea directă a oaselor cu simbolul crucii este o constantă liturgică și vizuală în spațiul mănăstiresc românesc.
- **În tradiția occidentală (Memento Mori și Vanitas):** Începând cu Evul Mediu și continuând în barocul european, reprezentările grafice ale crucilor compuse din oase sau cranii au servit drept memento al efemerității existenței pământești. Ele pot fi regăsite în mod curent în osuare, capele și monumente funerare bisericești din întreaga Europă.

A proiecta conotații de natură sexuală sau obscenă asupra acestor reprezentări clasice ale mortalității indică o interpretare profund subiectivă. Din punct de vedere hermeneutic, proiecția obscenității este strict în ochiul privitorului, care alege astfel să ignore contextul spiritual și academic în favoarea unei lecturi vulgare.

2. Analiza grafică și tipologică a inscripției: Separarea "IN - † -RI" versus lectura "INTRI"

O altă acuzație centrală se bazează pe lectura eronată a textului aflat la baza crucii drept cuvântul "INTRI". Din punct de vedere tipografic și al destinului grafic, această afirmație este ușor de demontat:

- Textul reprezintă faimosul acronim sacru latin **I.N.R.I.** (*Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum*).
- Artistul a utilizat o formulă compozițională răspândită în arta sacră modernă, decupând și separând acronimul prin inserarea unei cruci în mijlocul acestuia.
- Analiza metrică a literelor arată că raportul de înălțime a literelor (*x-height*) este respectat cu precizie pentru majusculele "IN" și "RI". În schimb, elementul central (interpretat tendențios ca litera "T") este considerabil mai înalt, depășind linia mediană a textului, iar brațul orizontal este coborât, traversând pe cel vertical $\frac{1}{4}$ spre centrul acestuia, fiind în mod evident vorba despre o cruce (†). Structura reală a textului este așadar **IN - † - RI**.

3. Profilul spiritual și artistic al autorului (KERO)

Lucrarea poartă semnătura artistului urban **KERO**, a cărui operă este recunoscută pentru o profundă și constantă preocupare față de spiritualitate și universul simbolic creștin.

- KERO este un artist care folosește spațiul public pentru a adresa mesaje de căutare spirituală (dedicând în trecut lucrări de mari dimensiuni unor teme creștine, inclusiv reprezentări inspirate de personalitatea părintelui Arsenie Boca, realizate întotdeauna cu respect și nu în derâdere).
- Semnătura sa personală, vizibilă inclusiv pe lucrarea murală de la MNAC, este ea însăși o reinterpretare a monogramei bizantine a mântuirii (IC XC / NI KA – Iisus Hristos Biruiește), cele patru litere ale numelui său (**KERO**) fiind dispuse sub formă de pătrat în jurul unei cruci.

Toate aceste elemente dovedesc clar că intenția creatorului a fost una de reflecție spirituală și nicidecum de batjocură religioasă.

III. Clarificări privind manipularea digitală și dreptul la replică invocat

Interpelarea aduce în discuție o confuzie administrativă, care are o explicație simplă: confuzia nu vine din modul de comunicare al MNAC, ci din modul în care lucrarea a fost prezentată dezinformator în mediul online:

- În materialele de presă distribuite de diverse publicații care au preluat discursul deputatului, imaginea detaliului a fost **manipulată digital (posibil cu ajutorul inteligenței artificiale)**, fiind **decupată din peretele de 500 mp de pe casa scării și inserată în mod fals într-o ramă aurie de tablou**.
- Această alterare grosolană a realității din teren a fost concepută **pentru a crea impresia falsă** că MNAC găzduiește o "expoziție temporară de tablouri" blasfemiatoare în preajma Sărbătorilor Pascale.
- Departamentul de comunicare al muzeului a reacționat inițial corectând tocmai această confuzie: nu există nicio "expoziție" de tablouri cu acest specific, deschisă în interiorul galeriilor. Așa cum am arătat la punctele anterioare, este vorba despre o intervenție permanentă pe un perete, asumată de o cu totul altă structură de proiect (evenimentul comunitar din 2018).

IV. Cu privire la invocarea Articolului 30 din Constituția României

Invocarea limitelor libertății de exprimare pe considerente de obscenitate sau instigare la ură religioasă este nefondată în acest caz.

Misiunea unui muzeu național de artă contemporană este de a conserva și reprezenta formele de expresie vizuală ale timpului nostru. Într-un stat de drept, evaluarea unei opere de artă nu se face prin prisma interpretărilor diletante sau subiective ale unor actori politici, ci prin apel la instrumentele științifice ale istoriei și teoriei artei. Deoarece analiza iconografică demonstrează utilizarea unor elemente sacre tradiționale (Crucea, acronimul INRI, simbolistica oaselor), interpretarea acestora ca

MINISTERUL CULTURII

fiind "obscene" sau "blasfemiatoare" nu are un fundament obiectiv, ci reprezintă o distorsionare speculativă.

MNAC își reafirmă angajamentul de a rămâne o instituție definită de rigoare științifică, autonomie curatorială și respect pentru valorile spirituale ale societății românești, refuzând în același timp transformarea actului artistic în instrument de dezinformare și dispută politică."

András-István DEMETER,

MINISTRUL CULTURII

DOMNULUI DEPUTAT RADU FABIAN - CRISTIAN